

18. ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΔΩΔΩΝΗΣ

Κατὰ τὸ ἔτος 1959 ἐνήργησα ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Ἐπιμελητοῦ Σωτηρίου Δάκαρη σκαφικὴν ἔρευναν ἐντὸς τοῦ Ἱεροῦ, νοτιῶς τῶν ἀναθηματικῶν βάθρων μετὰ τῆς ἱερᾶς οἰκίας (Ε) καὶ τοῦ ναΐσκου (Ζ).

Καὶ ἡ ἔρευνα αὕτη ἐγένετο ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς γενικωτέρας ἐργασίας ἀποχωματώσεως καὶ ἐξωραϊσμοῦ τοῦ Ἱεροῦ ὑπὸ τῆς ἀρχαιολογικῆς ὑπηρεσίας.

Ἐντὸς τοῦ ἀρχαίου στρώματος, ὄντος ἐνταῦθα λεπτοῦ (0.50 - 0.80 μ.), ἀνευρέθησαν προϊστορικὰ ὄστρακα μετὰ κλασικῶν, ἐξ ὧν ἀπετελέσθησαν μικρὰ τινα (μικκύλα) ἀφιερωματικῶν χαρακτῆρος χειροποίητα ἀγγεῖα. Ταῦτα δὲν εἶναι ἀναγκαιῶς προϊστορικὰ, διότι ἡ προϊστορικὴ κεραμικὴ τῆς Δωδώνης ἐξηκολούθησε κατασκευαζομένη μέχρι τοῦ 4^{ου} π.Χ. αἰ. Ἡ χειροποίητος πρόχους (πίν. 100α), μετὰ καθέτως τετμημένου λαίμοῦ, εἶναι πιθανώτατα προϊστορικὴ. Αὕτη τυπολογικῶς ἀνάγεται εἰς τὴν ΠΕ περίοδον. Ἄνευρέθησαν προσέτι περὶ τὰ 20 νομίσματα (δύο ἀργυρᾶ), ὥραϊος χαλκοῦς λάβρος (πίν. 100β), ὅστις ἀσφαλῶς συνδέεται μετὰ τὴν προϊστορικὴν λατρείαν τῆς Δωδώνης, χαλκᾶ ἐλάσματα μετ' ἐντύπου διακοσμήσεως, χαλκᾶ ἐξαρτήματα ἀγγείων, μεγάλα τεμάχια σιδηρῶν τριπόδων καὶ κυκλικὴ λαβὴ λέβητος μετὰ γεωμετρικὴν διακόσμησιν, σιδηροῦν ξίφος, μερικὰ τεμάχια μολυβδίνων ἐλασμάτων ἐνεπιγράφων. Ἐφ' ἑνὸς ἀναγιγνώσκεται ηπιστος¹ (ὄνομα κύριον) ἂν ἔκλεψε τὰ ἔρια ἀπὸ τοῦ κλισμοῦ τα αἶα, ἐπὶ ἐτέρου περὶ τῶν λίκων τῶν θηρίων. Σπάνιον εἶναι τὸ χαλκοῦν νόμισμα (πίν. 100γ) τῶν χρόνων 180 - 168 π.Χ. Εἰκονίζεται ἐπὶ τῆς α' ὄψεως κεφαλὴ Διδὸς Δωδώνης ἐστεφανωμένη, πρὸς ἀριστερά, ὑπ' αὐτὴν τὰ μονογράφηματα ΒΟ (ὄνομα στρατηγοῦ) καὶ Α/ = ΑΙ (ὄνομα ἄρχοντος), ἐπὶ τῆς β' ὄψεως ἐντὸς στεφάνου δρυὸς κεραυνὸς καὶ ἐπιγραφὴ ΑΠΕΙ - ΡΩΤΑΝ. Τοῦ νομίσματος τούτου εἶναι γνωστὰ ἕτερα πέντε ἀντίτυπα (Καναδᾶ, Μονάχου, Βερολίνου, Βενετίας, Ἰωαννίνων).

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΗΣ

¹ ἢ Πιστός (;).

α. Προϊστορική πρόχους.

β. Χαλκοῦς ἀμφίστομος πέλεκυς (λάβρυς) ἐκ Δωδώνης.

γ. Χαλκοῦν νόμισμα τῶν χρόνων τῆς Ἰππειρωτικῆς
Δημοκρατίας (180-168/7 π.Χ.).